Sklepi Sveta o boju proti krizi zaradi covida-19 v izobraževanju in usposabljanju

(2020/C 212 I/03)

SVET EVROPSKE UNIJE –

POUDARJA NASLEDNJE:

1. Zaradi pandemije covida-19 so sistemi izobraževanja in usposabljanja po celem svetu in po vsej Uniji prizadeti in pod pritiskom, ki je brez primere. Korenito so se spremenili načini učenja, poučevanja, komunikacije in sodelovanja znotraj naših skupnosti za izobraževanje in usposabljanje ter med njimi. To vpliva na učeče se ([1]) in njihove družine, na učitelje ter mentorje in vodje ustanov, pa tudi širšo družbo.

2. Od izbruha pandemije si države članice ter ustanove za izobraževanje in usposabljanje znatno prizadevajo, da bi v želji obvarovati pravico do izobrazbe zagotovile varnost in dobro počutje učečih se in osebja ter nadaljevanje učenja in poučevanja.

3. Večina držav članic se je v odziv na izredne razmere odločila fizično zapreti večji del ustanov za izobraževanje in usposabljanje, hkrati pa je hitro mobilizirala alternativne možnosti ter podporo za učenje in poučevanje na daljavo, predvsem digitalne rešitve. Zaradi tega prehoda se sistemi izobraževanja in usposabljanja ter deležniki v državah članicah, predvsem učeči se in njihove družine, učitelji in mentorji, soočajo z različnimi izzivi, vendar jim je to zagotovilo tudi dragoceno učno izkušnjo ter pospešilo nadaljnjo digitalno preobrazbo ustanov za izobraževanje in usposabljanje.

4. V teh izrednih okoliščinah je prišlo do izjemnega sodelovanja med državami članicami, ki v času krize izkazujejo solidarnost in vzajemno podporo, in sicer z redno izmenjavo informacij o svojih nacionalnih razmerah, izzivih, predvidenih ali že izvedenih ukrepih in načrtih ter, kjer je to mogoče, z odprto izmenjavo izobraževalnih virov.

OB ZAVEDANJU NASLEDNJEGA:

5. Na začetku krize, ko so ustanove za izobraževanje in usposabljanje v večini držav članic delovale še normalno, je bil poudarek na zagotavljanju varnosti učečih se in osebja, med drugim z uvajanjem zaščitnih in higienskih ukrepov ter zagotavljanjem informacij in smernic na podlagi sodelovanja med nacionalnimi izobraževalnimi in zdravstvenimi organi.

6. Ker so se razmere spremenile in v večini držav članic privedle do nadaljnjega fizičnega zaprtja ustanov za izobraževanje in usposabljanje, so si države članice, ustanove za izobraževanje in usposabljanje ter zadevni deležniki znatno prizadevali, da bi prilagodili in pripravili izobraževalne vsebine ter zagotovili njihovo rabo pri učenju na daljavo, s tem pa poskrbeli za nadaljevanje učnega procesa. To je bilo podprto z ustreznimi smernicami skupaj s prožnim upravljanjem, stalnim spremljanjem, tekočimi izboljšavami in zakonodajnimi prilagoditvami v skladu z nacionalnimi okoliščinami. V zvezi s tem so države članice ter ustanove za izobraževanje in usposabljanje lahko imele različna izhodišča, kar zadeva digitalno pripravljenost sistemov izobraževanja in usposabljanja, vključno z razpoložljivostjo digitalnih učnih orodij in gradiva ter pripravljenostjo učiteljev in vodij usposabljanj za izvajanje poučevanja na daljavo.

7. Eden največjih izzivov je zagotavljanje vključevanja in enakega dostopa do možnosti za kakovostno poučevanje na daljavo. Nekateri učeči se, pa tudi učitelji, mentorji in družine, morda nimajo digitalnih spretnosti oziroma dostopa do tehnologije ali interneta, kar lahko predstavlja resno oviro, zlasti za učeče se iz prikrajšanih okolij ter s podeželskih, odročnih in tudi močno urbaniziranih območij. Obstajajo tudi učeči se s posebnimi učnimi potrebami, ki potrebujejo svetovanje in dodatno podporo pri učenju. Poleg tega predstavlja zaprtje ustanov za izobraževanje in

([1]) V tem dokumentu je treba izraz „učeči se“ razumeti v širšem smislu, in sicer kot učeče se v vseh vrstah in na vseh ravneh izobraževanja in usposabljanja, vključno z vzgojo in varstvom predšolskih otrok, splošnim izobraževanjem, poklicnim izobraževanjem in usposabljanjem, izobraževanjem odraslih in visokim šolstvom.

usposabljanje še prav poseben izziv za socialno-ekonomsko prikrajšane učeče se, ki verjetneje živijo v gospodinjstvih, ki niso spodbudna za učenje od doma, ali ki so običajno upravičeni do brezplačnih šolskih obrokov, pa tudi za učeče se, pri katerih obstaja tveganje, da bodo zgodaj opustili šolanje.

8. Ustanove za izobraževanje in usposabljanje niso samo kraji, kjer se ljudje učijo, poučujejo in usposabljajo; so tudi varna okolja, ki nudijo občutek strukture in skupnosti ter so priložnost za socializacijo. Zaradi tesnobe in stresa, ki ju povzročata strah pred pandemijo in družbena izolacija, ki je še posebej težavna za tiste, ki so izpostavljeni nasilju v družini ali jim grozi, da bodo žrtev takšnega nasilja, je nujno treba pomagati ter nuditi psihološko in čustveno podporo, da se zagotovijo dobro počutje ter telesno in duševno zdravje tako učečih se in njihovih družin kot tudi učiteljev in vodij usposabljanj.

9. Učitelji in mentorji so se morali hitro prilagoditi spremembi s poučevanja v živo na poučevanje na daljavo. Vsi učitelji in mentorji ([2]) niso imeli izkušenj, samozavesti, znanja, spretnosti in kompetenc za učinkovito organizacijo in izvedbo poučevanja na daljavo, zato je bilo potrebno dodatno ciljno usposabljanje. Njihova zavezanost je pogosto presegla učne ure in vključevala dodatna prizadevanja za zagotovitev napredka in dobrega počutja učečih se. Zaradi potrebe po hitrem prilagajanju novemu delovnemu okolju se je mogoče povečala delovna obremenitev, kar je vplivalo na njihovo usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja. V teh okoliščinah so učitelji in mentorji ter podporno osebje izkazali občudovanja vredno zavezanost in ustvarjalnost, pa tudi pripravljenost za sodelovanje, soustvarjanje in kolegialno učenje.

10. Čeprav je prehod na digitalno poučevanje in učenje bistveno prispeval k nadaljnjemu zagotavljanju učnega procesa, digitalno izobraževanje vendarle ne more v celoti nadomestiti kakovostnega poučevanja in učenja v živo. Poleg tega je bil nenaden prehod na digitalno poučevanje in učenje v številnih primerih odziv na izredne razmere, ne pa načrtovano optimalno razširjanje digitalnega izobraževanja na daljavo. Za nekatere učitelje in mentorje je bila to prva izkušnja s poučevanjem prek spleta, in čeprav je treba pohvaliti njihovo odpornost in prilagodljivost, digitalnega poučevanja in učenja na daljavo, kakršnima smo bili priča v kontekstu covida-19, kljub njuni dragocenosti ne bi smeli nujno obravnavati kot splošni standard za digitalno izobraževanje na daljavo.

11. Potrebna sta tesnejše sodelovanje med družinami učečih se ter učitelji in mentorji in večja zavezanost vzpostavitvi učenja na daljavo. Za starše in oskrbovalce, ki delajo od doma, je združevanje delovnih obveznosti z učno podporo za otroke in otroškim varstvom naporno. Za starše in oskrbovalce, ki ne morejo delati od doma, iskanje otroškega varstva za mlajše otroke predstavlja dodaten izziv.

12. Izvajanje praktičnih delov učnih načrtov je še posebej zahtevno v kontekstu učenja na daljavo. Zlasti pa je to pomembno za poklicno izobraževanje in usposabljanje, kjer praktično učenje zajema dobršen del učnega načrta. Učeči se v poklicnem izobraževanju in usposabljanju so morda v še slabšem položaju, saj je kriza prizadela številne delodajalce, ki se ukvarjajo z učenjem na delovnem mestu in z vajeništvom. Glede na to, da so vajenci v nekaterih primerih odvisni od plačila in nadomestila s strani delodajalcev, to vpliva na njihovo preživetje.

13. Učeči se odrasli, zlasti nizko usposobljeni, včasih nimajo digitalnih spretnosti, potrebnih za udeležbo v digitalnem učenju, kar lahko vpliva na njihove možnosti za izpopolnjevanje in prekvalifikacijo.

14. Eden največjih izzivov je obvladovanje vrednotenja in ocenjevanja, pri čemer nekatere države članice spodbujajo osredotočenost na formativno vrednotenje in upoštevanje drugačnih učnih pogojev. To je povezano z izzivom, ki ga predstavlja organiziranje učinkovitega zaključka šolskega in akademskega leta, kar je še posebej pomembno v okviru zaključnih izpitov in diplom, saj vpliva na vpis na različne ravni izobraževanja in usposabljanja. V zvezi s tem so lahko izmenjava informacij, sodelovanje in dialog med zadevnimi deležniki na področju izobraževanja in usposabljanja, vključno z organi za zagotavljanje kakovosti in priznavanje ter socialnimi partnerji, podlaga za koristen usklajen pristop. To utegne biti zelo koristno pri odločanju o zahtevah za vpis v visokošolske zavode, ob ustreznem spoštovanju njihove avtonomije in nacionalnih okoliščin.

([2]) Glede na raziskavo TALIS iz leta 2018, ki jo je opravila OECD, je delež učiteljev, ki menijo, da so dobro pripravljeni na uporabo IKT pri poučevanju, nižji od 40 %.

15. Pandemija je prizadela tudi evropske in mednarodne možnosti za učno mobilnost. Ker so bile številne ustanove za izobraževanje in usposabljanje zaprte, se učeči se, vključeni v programe mobilnosti, srečujejo z različnimi težavami pri nadaljevanju obdobja mobilnosti, dostopu do nastanitve in zdravstvenega varstva, upravičenosti do subvencij in štipendij ali vrnitvi v matične države. Učeči se, vključeni v programe mobilnosti, se morda soočajo tudi s socialno-ekonomskimi težavami, povezanimi z izgubo družinskega dohodka kot posledico krize na trgu dela zaradi pandemije covida-19.

16. Številne projektne dejavnosti programa Erasmus+ in Evropske solidarnostne enote so preložene ali ukinjene, v primerih, ko je bila mobilnost načrtovana, pa se spodbuja virtualno sodelovanje.

17. Razen potrebnih naložb v odpravo zdravstvenih in socialno-ekonomskih posledic krize je treba trenutne prednostne naložbe usmeriti v izobraževanje in usposabljanje. V zvezi s tem je ključnega pomena, da se prizna, da visokokakovostno izobraževanje in usposabljanje odločilno prispevata k dobremu počutju državljanov ter njihovemu osebnemu in poklicnemu razvoju, pa tudi k odpornosti družbe in gospodarstva, ob tem pa imata pomembno vlogo tudi pri okrevanju. To je treba upoštevati pri pripravi evropskega načrta za okrevanje.

OB PRIZNAVANJU NASLEDNJEGA:

18. Za premagovanje teh izzivov so države članice in njihove ustanove za izobraževanje in usposabljanje glede na nacionalne okoliščine hitro vzpostavile številne ukrepe, kot so:

— razvoj in izmenjava kakovostnih izobraževalnih vsebin, gradiva in praks, prilagojenih učenju na daljavo na nacionalni ravni in/ali na ravni ustanov,

— podpiranje virtualnih učnih okolij, omogočanje uporabe obstoječih spletnih učnih platform (ali razvoj novih) in uporaba orodij za skupinsko sodelovanje,

— uporaba televizijske radiodifuzije in prenosa prek drugih medijev za zagotavljanje izobraževalnih vsebin,

— priprava različnih smernic in navodil o tem, kako se udeležiti učenja na daljavo in zagotavljati poučevanje na daljavo, na primer o varni uporabi digitalnih orodij in spletnem ocenjevanju,

— zagotavljanje ciljno usmerjenih možnosti poklicnega razvoja za učitelje in mentorje ter drugo pedagoško osebje,

— ugotavljanje, kateri učeči se se ne morejo udeleževati učenja na daljavo, in zagotavljanje pomoči – v obliki potrebne opreme in dostopa do interneta –, zlasti če ti učeči se prihajajo z geografsko odročnih ali socialno-ekonomsko prikrajšanih območij in okolij, ter razdeljevanje tiskanega učnega gradiva, če je potrebno,

— zagotavljanje ciljno usmerjene podpore za učeče se s posebnimi učnimi potrebami,

— omogočanje lažjega dostopa do digitalnih vsebin v knjižnicah,

— zagotavljanje obrokov za učeče se iz socialno-ekonomsko prikrajšanih okolij,

— zagotavljanje različnih oblik psihološke podpore za učeče se, družine, učitelje in mentorje,

— zagotavljanje dnevnega varstva za mlajše otroke, katerih starši in oskrbovalci – mišljeni so zlasti nepogrešljivi delavci v ključnih sektorjih, kot so zdravstvene storitve – ne morejo delati od doma,

— zagotavljanje različnih oblik podpore tistim, ki prihajajo iz tujine, in tistim, ki odhajajo v tujino, v okviru mobilnosti,

— redno zagotavljanje informacij učečim se, učiteljem in mentorjem, ustanovam za izobraževanje in usposabljanje, družinam ter drugim zadevnim deležnikom,

— razvoj sodelovanja z lokalnimi in regionalnimi organi ter nevladnimi organizacijami, pa tudi s podjetji, med drugim telekomunikacijskimi podjetji, ponudniki internetnih storitev in založniki, ki so v nekaterih primerih brezplačno zagotovili gradivo in orodja,

— podpiranje in po potrebi spodbujanje športne vzgoje in telesne dejavnosti, skladno s prehodno sprejetimi varnostnimi ukrepi.

19. Komisija je v odziv na krizo zaradi covida-19 omogočila dodatno prožnost pri izvajanju programa Erasmus+ in to dopolnila s praktičnimi nasveti za udeležence programa in nacionalne agencije. Poleg tega je vzporedno s prizadevanji v okviru Sveta zagotovila dodatne možnosti za sodelovanje in izmenjavo informacij med državami članicami.

20. Glede na razmere se z morebitno odpravo zajezitvenih ukrepov na priporočilo zdravstvenih organov porajajo dodatna vprašanja v zvezi s ponovnim odprtjem ustanov za izobraževanje in usposabljanje, pa tudi podjetij, ki zagotavljajo učenje na delovnem mestu, tudi kar zadeva organizacijske in varnostne ukrepe, zlasti tiste, ki se nanašajo na omejevanje socialnih stikov, sanitarne razmere in higieno. S tega vidika so nekateri izzivi povezani z zadostnim številom človeških virov ter pripravljenostjo in vzdržnostjo ustanov za izobraževanje in usposabljanje, zlasti njihovo primernostjo za izvajanje potrebnih ukrepov.

POZIVA DRŽAVE ČLANICE, NAJ OB USTREZNEM UPOŠTEVANJU NAČELA SUBSIDIARNOSTI IN V SKLADU Z NACIONALNIMI OKOLIŠČINAMI:

21. med seboj še naprej izmenjujejo informacije, izkušnje in najboljše prakse o tem, kako se lahko izobraževanje in usposabljanje najbolje prilagodita razmeram, odvisno od nadaljnjega razvoja dogodkov v zvezi s krizo zaradi covida-19, med drugim o različnih ukrepih, povezanih s ponovnim odprtjem ustanov za izobraževanje in usposabljanje, zagotavljanjem enakosti, spodbujanjem dobrega počutja **učečih se in osebja** ter zagotavljanjem psihološke podpore. V tem smislu naj spodbujajo racionaliziran in usklajen pretok informacij ter optimalno uporabo obstoječih omrežij;

22. v zvezi s ponovnim odprtjem ustanov za izobraževanje in usposabljanje v skladu z lokalnimi, regionalnimi in nacionalnimi okoliščinami sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo varnost učečih se in osebja, vključno z ustreznimi sanitarnimi in higienskimi pogoji, ter znova omogočijo učenje in poučevanje v živo, pri tem pa zagotavljajo enake možnosti;

23. na podlagi izkušenj, že pridobljenih v okviru krize zaradi covida-19, in ob upoštevanju morebitnih dolgoročnih posledic te krize za prihodnost izobraževanja in usposabljanja preučijo možnosti za inovacije in si še bolj prizadevajo za pospešitev digitalne preobrazbe sistemov izobraževanja in usposabljanja ter po potrebi okrepijo digitalne zmogljivosti ustanov za izobraževanje in usposabljanje ter zmanjšajo digitalno vrzel;

24. ob upoštevanju izkušenj, pridobljenih v okviru krize zaradi covida-19, podpirajo nadaljnji razvoj digitalnih spretnosti in kompetenc učiteljev in mentorjev, da bi olajšale poučevanje in ocenjevanje v digitalnih učnih okoljih;

25. z ustreznim upoštevanjem institucionalne avtonomije preučijo možnost vključitve visokokakovostnega digitalnega učenja kot del ponudbe za izobraževanje in usposabljanje na vseh ravneh in v vseh vrstah izobraževanja in usposabljanja. Pri tem naj bodo pozorne na ustreznost digitalnih orodij glede na starost in posebne potrebe učečih se, pa tudi na spoštovanje pravil o varstvu podatkov, zasebnosti, etičnih vidikov, varnostnih zahtev in zahtev glede kibernetske varnosti;

26. preučijo možnosti za izboljšanje poučevanja in učenja prek spremljanja in ocenjevanja na podlagi podatkovnega rudarjenja v izobraževanju, s poudarkom na obstoječih podatkih, učne analitike in uporabe umetne inteligence, pri tem pa ustrezno upoštevajo skladnost s Splošno Uredbo (EU) 2016/679 o varstvu podatkov;

27. ob hkratnem zagotavljanju učenja na daljavo ter digitalnega in kombiniranega učenja namenijo dodatno pozornost zagotavljanju enakih možnosti in stalnega dostopa do visokokakovostnega izobraževanja in usposabljanja za učeče se vseh starosti, jamčijo kakovost ter spodbujajo potrjevanje in priznavanje pridobljenih učnih rezultatov. Ob vnovični potrditvi pravice do izobrazbe naj posebno pozornost namenijo preprečevanju morebitnega povečanja šolskega osipa, ki ga povzroči kriza zaradi covida-19;

28. spodbujajo uporabo virtualnih možnosti za mobilnost in sodelovanje, da bi ublažile negativni vpliv krize zaradi covida-19 na čezmejno fizično mobilnost in sodelovanje;

29. sodelujejo pri odstranjevanju ovir za čezmejno učno mobilnost, povezanih s covidom-19, in pri tem upoštevajo morebitne posledice različnih pristopov k ocenjevanju, morebiti zapoznelih ali odpovedanih izpitov in prestavljenih vpisov, kar lahko negativno vpliva na možnosti za učno mobilnost v naslednjih letih;

30. sodelujejo pri zagotavljanju možnosti izobraževanja za učeče se, ki se dnevno vozijo med sosednjimi državami članicami, zlasti v primeru daljšega zaprtja meja;

31. podpirajo nadaljnji razvoj digitalne infrastrukture ter digitalnih spretnosti in kompetenc z uporabo financiranja, ki je na voljo v okviru programov in skladov Unije, zlasti programa Erasmus+, Evropske solidarnostne enote ter evropskih strukturnih in investicijskih skladov, programa za podporo strukturnim reformam in njihovih naslednikov, pa tudi novega programa za digitalno Evropo.

POZIVA KOMISIJO, NAJ V SKLADU S SVOJIMI PRISTOJNOSTMI IN OB USTREZNEM UPOŠTEVANJU NAČELA SUBSIDIARNOSTI:

32. izvaja raziskave o posledicah pandemije covida-19 in izkušnjah, pridobljenih na različnih ravneh izobraževanja in usposabljanja, s poudarkom na učenju in poučevanju na daljavo ter digitalnih zmogljivostih sistemov izobraževanja in usposabljanja v državah članicah, ter razširja zadevne rezultate kot izhodišče za krepitev na dokazih temelječega oblikovanja nacionalnih politik in sodelovanja na ravni Unije z namenom krepitve odpornosti in pripravljenosti za pravočasen, učinkovit in ustrezen odziv na izredne razmere v prihodnosti;

33. pri pripravi evropskega načrta za okrevanje prepozna preobrazbeni potencial izobraževanja in usposabljanja kot gonilne sile, ki omogoča uspešno okrevanje, in potrebo po naložbah v ta dva sektorja, zlasti kar zadeva digitalno izobraževanje, vključno z infrastrukturo in digitalno usposobljenostjo;

34. podpira države članice pri zagotavljanju priložnosti za naložbe v trajnostno infrastrukturo izobraževanja in usposabljanja skladno z evropskim zelenim dogovorom, pri tem pa upošteva tudi zmogljivosti za jamčenje varnosti in potrebne organizacijske ukrepe v odziv na krizo zaradi covida-19;

35. pri razvoju evropskega izobraževalnega prostora, skupaj s strateškim okvirom za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju za obdobje po letu 2020, novim akcijskim načrtom za digitalno izobraževanje in posodobljenim programom znanj in spretnosti, upošteva izkušnje, pridobljene s krizo zaradi covida-19, kar zadeva digitalno preobrazbo sistemov izobraževanja in usposabljanja, pri tem pa posebno pozornost nameni kakovosti in družbenim izzivom, kot so zagotavljanje vključevanja in enakih možnosti, spodbujanje kohezije in zoperstavljanje dezinformacijam;

36. še naprej olajšuje izmenjave informacij o izzivih in ukrepih, ki so jih sprejele države članice, tudi s povezovanjem zbirk podatkov o odprtih izobraževalnih virih ter s povečanjem dostopa do teh zbirk in njihove razpoložljivosti, da bi olajšala izmenjavo različnih metodologij, orodij in gradiva na področju učenja na daljavo. V tem okviru naj gradi na obstoječih priložnostih, kot so tiste, ki so na voljo prek programa eTwinning, platforme School Education Gateway in EPALE (elektronska platforma za izobraževanje odraslih v Evropi). Spodbuja naj uporabo orodij za samoocenjevanje, kot sta SELFIE in HEInnovate, za podporo digitalni zmogljivosti in preoblikovanju šol in visokošolskih zavodov;

37. državam članicam predstavi in razpošlje nadaljnje praktične informacije glede možnosti financiranja potreb sistemov izobraževanja in usposabljanja pri zmanjševanju posledic pandemije covida-19 v okviru naložbenih pobud v odziv na koronavirus (CRII in CRII+) in drugih ustreznih mehanizmov financiranja;

38. z deležniki programa Erasmus+ in Evropske solidarnostne enote ter izvedbenimi organi še naprej redno izmenjuje informacije o možnostih za prožno ureditev pri izvajanju učne mobilnosti in projektov v okviru krize zaradi covida-19;

39. skupaj z državami članicami preuči, kako bi v času, ko je fizična mobilnost omejena, najbolj pereče potrebe zadovoljili z zagotavljanjem prožnosti pri prerazporeditvi neuporabljenih sredstev med ukrepi v okviru programa Erasmus+, kadar je to potrebno;

40. podpira države članice pri nadaljnjem razvoju praks digitalnega izobraževanja in priložnosti za digitalno izobraževanje in usposabljanje ter pri obravnavanju vplivov krize zaradi covida-19 na najbolj ranljive skupine učečih se z uporabo možnosti, ki so na voljo v okviru Erasmus+;

41. razširja in spodbuja uporabo ustreznega gradiva in orodij, vključno z izkušnjami na področju virtualnega sodelovanja, ki izhajajo iz projektov v okviru Erasmus+ in Evropske solidarnostne enote ter dejavnosti evropskih in nacionalnih koalicij za digitalno pismenost in delovna mesta, ki bi lahko v duhu solidarnosti med državami članicami zagotovile koristno dodatno podporo v odziv na krizo zaradi covida-19;

42. v sodelovanju z državami članicami in ob ustreznem spoštovanju institucionalne avtonomije in nacionalnih okvirov začne pripravljati ukrepe za odstranitev ovir, povezanih s covidom-19, in ponovno zažene uvajanje možnosti za čezmejno učno mobilnost po krizi zaradi covida-19, tudi z zagotavljanjem jasnih smernic o tem, kako omogočiti učno mobilnost v okviru programa Erasmus+;

43. spodbuja kakovostno virtualno mobilnost in sodelovanje ter podpira razvoj kombinirane mobilnosti v okviru programa Erasmus+, pri tem pa upošteva, da ima virtualna mobilnost pomembno dopolnilno vlogo, čeprav ne more nadomestiti fizične mobilnosti;

44. z mednarodnimi organizacijami, kot so Svet Evrope, Unesco in OECD, tesno sodeluje pri zagotavljanju in razširjanju informacij v zvezi s posledicami covida-19 za izobraževanje in usposabljanje.